

ANÀLISI DE TEXT VALENCIÀ

BATXILLERAT (LOGSE) Prova d'accés a la Universitat

Exercici: Valencià: llengua i literatura II

Primera part de la prova

Exercici comú

90 minuts

I. Característiques de l'exercici

L'exercici constarà d'un text en valencià, a partir del qual caldrà realitzar un comentari, i de quatre qüestions, de les quals l'estudiant n'haurà d'elegir dues i desenvolupar-les.

Sobre el text

El text pot procedir dels següents àmbits d'ús:

- acadèmic (científic, tècnic i humanístic)
- periodístic
- polític
- publicitari
- jurídic
- administratiu
- literari

i pertànyer a qualsevol tipologia textual

El text tindrà una extensió inferior a les 40 línies.

El tema del text no serà aliè als coneixements i els interessos dels estudiants.

Sobre el comentari

El comentari del text es demanarà sense introduir matisacions sobre els aspectes que han de ser objecte de comentari. No obstant això, per a facilitar l'aplicació dels criteris de correcció, haurà d'incloure continguts com els que s'enumeren a continuació:

A.- Capacitat d'anàlisi i síntesi

1. Realització d'un resum del text on l'estudiant ha de mostrar que ha entès el text i sap destriar les idees principals de les secundàries.

2. Establiment del tema o els temes de què tracta el text. Veure si pot inferir-se del títol o d'altres elements paratextuals (fotos, elements subratllats i altres aspectes tipogràfics).
3. Delimitació de les parts constitutives del text. Analitzar la informació seleccionada i establir com s'organitza: si hi ha un únic tema (tema constant), si apareixen temes derivats (subtemes) o si es passa d'un tema a un altre (progressió lineal). Altres tipologies estructurals: causa-conseqüència, problema-solució, descripció-enumeració...; estructura analitzant, sintetitzant, paral·lelística, enquadrada...

B.- Comentari sobre el contingut

B1) Caracterització del text

1. Establir l'àmbit d'ús: acadèmic, periodístic, publicitari, jurídic, administratiu, literari...
2. Tipus de text: expositiu, argumentatiu, narratiu, retòric, descriptiu...
3. Gènere: article d'opinió, carta al director, ressenya, conte, debat, conferència, article de divulgació científica...
4. Finalitat comunicativa: informar sobre un tema, persuadir, orientar l'opinió o la conducta, etc.
5. Varietat lingüística: determinar el dialecte geogràfic (variació diatòpica), el dialecte social (variació diastràtica) i el registre (variació diafàsica o funcional). Sobretot, veure si es tracta d'un registre formal o informal i justificar-ho, i determinar si el llenguatge és general o d'especialitat.
6. Polifonia i intertextualitat
7. Pressuposicions
8. Funcions lingüístiques predominants
9. Modalitat oracional, modalització i impersonalitat
10. Mecanismes de cohesió lèxica
11. Mecanismes de cohesió gramatical

B2) Valoració personal

1. Valoració de les idees exposades per l'autor
2. Nous arguments a favor o en contra
3. Interés o actualitat del tema tractat. Temes relacionats
4. Avaluar si el text aconsegueix la finalitat comunicativa que es proposa
5. Judici personal

L'anterior esquema no s'ha d'entendre necessàriament com un esquema rígid i tancat, sinó com un llistat de qüestions significatives per a donar compte del caràcter d'un text.

Sobre les qüestions

1. Es proposaran quatre qüestions de les quals se n'elegiran dues.
2. Les qüestions es referiran a marques lingüístiques que apareixen al text i avaluaran aspectes de qualsevol nivell de llenguatge: morfològic, sintàctic, lèxic, semàntic i pragmàtic.
3. Les qüestions no proposaran l'exposició de coneixements teòrics descontextualitzats i atendran a la capacitat d'aplicar els coneixements teòrics a l'anàlisi i la producció d'aspectes concrets de l'ús de la llengua.

II. Criteris de correcció

S'avaluarà la capacitat de l'estudiant:

- a) d'analitzar el text a partir de la descripció de la seua estructura i de la separació de les idees principals i les secundàries;
- b) de sintetitzar el text mitjançant l'establiment del tema;
- c) d'interpretar el text gràcies a les marques lingüístiques explícites o implícites que el text ofereix i dels coneixements enciclopèdics;
- d) de fer-ne una valoració crítica i d'identificar la presència de valors o d'actituds sociolingüístiques pròpies d'una situació de contacte de llengües;
- e) de construir un text adequat al registre formal, de manejar els mecanismes que donen coherència i cohesió al text, i d'expressar-se amb correcció gramatical;
- f) d'expressar-se de forma neutra mitjançant l'ús de formes impersonals o despersonalitzadores durant el comentari del contingut (apartats A i B1 de l'esquema) i de canviar a fórmules personals i modalitzadores en la valoració personal del text (apartat B2), i
- g) d'aplicar els conceptes teòrics a millorar les seues capacitats expressives (en el bloc de les qüestions).

-S'assignarà el 70% de la puntuació a comentari i el 30% a les qüestions. És a dir, sobre una puntuació de 10, 7 al comentari i 3 a les qüestions. Cada qüestió puntua 1'5 punts.

-L'avaluació del comentari es realitzarà de la manera següent:

- a) capacitat d'anàlisi i síntesi: 3 punts;
- b) caracterització del text 3 punts;
- c) valoració personal: 1 punt.

-L'expressió de l'estudiant es valorarà de la forma següent: si globalment és positiva es podrà pujar fins a 1 punt la nota obtinguda en el comentari i, si és negativa, es disminuirà fins a dos punts.

III. TEMARI DE LA MATÈRIA

La que estableix el Decret 50/2002 aprovat pel Govern Valencià el de 26 de març de 2002 i publicat al DOGV el 5-4-2002 (número 4.222).